

Klinik for PTSD og Transkulturel Psykiatri Aarhus Universitetshospital, Risskov

Annemarie Gottlieb
Ledende psykolog

Bo Stævne
Ledende sygeplejerske

PTSD diagnosen

iflg. ICD 10

- A:** Tidligere udsættelse for exceptionel svær belastning af katastrofekarakter
- B:** Tilbagevendende genoplevelse af traumet i flashbacks, påtrængende erindringer eller mareridt, eller stærkt ubehag, ved udsættelse for omstændigheder, der minder om traumet
- C:** Undgåelse af alt, der minder om traumet, delvis eller fuld amnesi for traumet, eller > 2 af flg. vedvarende symptomer på psykisk overfølsomhed eller alarmberedskab: søvnbesvær, irritabilitet, koncentrationsbesvær, hypervigilitet, tilbøjelig til sammenfaren.
- D:** Optræder inden for 6 mdr. efter den traumatiske oplevelse

Komorbide lidelser

Depression

Angst (panikangst, generaliseret angst)

Dissociativ forstyrrelse

Psykose

Somatisering

Personlighedsforstyrrelser

Klinik for PTSD og transkulturel psykiatri

Målgrupper

6-700 afsluttede behandlinger pr. år

Regionale og højt specialiserede funktioner:

- Traumatiserede flygtninge over 15 år
- Danske veteraner o.a. udsendt militærpersonel
- Fra 2017: Danskere med PTSD på tjenesterelateret baggrund (Politi, Falch, sundhedspersonale m.v.)

Klinik for PTSD og transkulturel psykiatri

Personale i klinikken

- Psykologer (13)
- Fysioterapeuter (7)
- Pædagog (1)
- Assistent med brugerbaggrund (1)
- Socialrådgivere (2)
- Kulturmedarbejdere (2)
- Sygeplejersker (5)
- Administrativt personale (4)
- Læge (1½)
- Klinikledelse (2)

Målgruppen

Danske veteraner

Militært personale med sværere psykiske lidelser. Diagnostisk er afgrænsningen PTSD og andre svære stressrelaterede tilstande, depression og personlighedsændring efter katastrofeoplevelse.

Højt specialiseret funktion.

Optageområde: Region Midt og Region Nordjylland.

Klinik for PTSD og transkulturel psykiatri

Patienter i klinikken

Afsluttede patienter pr. år: ca. 650

Heraf veteraner i 2015: 117

RNJ: 35, RM/Vest: 36, RM/Øst: 46

Ialt behandlet ca. 450 veteraner siden 2012

Fra 2017: Regionsfunktion i alle regioner.

Målgruppen Danske veteraner

Klinik for PTSD og transkulturel psykiatri

Forsamtale

- Formål: Vurdering af behandlingsbehov og -potentiale.
- Varighed: 2 timer, evt. deltagelse af tolk.
- Klinisk interview med udgangspunkt i ICD-10.
- Symptomniveau, kognitivt funktionsniveau, motivation, fysiske klager og sociale forhold undersøges.
- Vurdering af selvmordsrisiko.

Klinik for PTSD og transkulturel psykiatri

Behandlingskonceptet

- Behandlingen foregår med fremmøde 1-3 gange ugl.
- Behandlingsplanen beskriver indsatsområder og samarbejde med egen læge og kommune, således at fokus til stadighed er rettet mod det fælles ansvar.
- Behandlingen består af:
 - Psykologisk/psykiatrisk behandling
 - Fysioterapeutisk behandling
 - Medicinsk behandling
 - Konsulent bistand

Klinik for PTSD og transkulturel psykiatri

Pakkeforløb

- A Klinikkenes udredning, varighed op til 1 mdr.
 - B Stabiliserende og støttende behandling 4-6.
 - C Traumebehandling, op til 9 mdr.
 - D Gruppebehandling, gns. 9 mdr.
 - E Tilbagefaldsforebyggelse, 2-5 samtaler
-
- Monitorering af forløbene foregår systematisk.

Fysiske traumer udredes

Fysioterapi mhp at dæmpe patientens arousalniveau, lindre smertesymptomer, samt sætte fokus på mestring:

- Individuelt og kulturelt tilpasset psykomotorisk fysioterapi
- Udredning af traume- og torturrelaterede skader
- Psykoedukative forløb med kropsligt fokus ift. smerte- og stress mestring
- Fokus på øget kropslig aktivitet

Klinik for PTSD og transkulturel psykiatri

Socialt

- Store sociale udfordringer hos de fleste ptt.
- Netværksmøder med pr. læge, sagsbehandler m.fl.
- Pårørendesamtaler

I begrænset omfang tilbydes:

- Rådgivning i dialog med kommunen
- Psykoedukation i gruppe

Tak for opmærksomheden!

